

دکتر مریم اسلامی

پزشک و دکتر تخصصی ژنتیک

تحقیقات جدید لانگ کووید و میکروبیوم را پیوند می دهد.

برای محققان، پزشکان و عموم مردم، کووید طولانی مدت یکی از جنبه های مخدوش کننده همه گیر باقی مانده است.

بر اساس نظرسنجی انجام شده توسط CDC، 6.9٪ از آمریکایی ها گزارش داده اند که در مقطعی به کووید طولانی مدت مبتلا بوده اند. در سراسر جهان، حدود 65 میلیون نفر ممکن است از این وضعیت ناتوان کننده و در عین حال ناشناخته رنج ببرند. با این حال، در مطالعه‌ای که اخیراً در *The Lancet Infectious Diseases* منتشر شد، دانشمندان گزارش دادند که پروبیوتیک‌ها ممکن است کمی تسکین دهند.

در حال حاضر، هیچ درمان و آزمایشی برای کووید طولانی مدت وجود ندارد.

در واقع، حتی تعریف خوبی از کووید طولانی وجود ندارد. به طور کلی، به عنوان وجود شرایط مختلف سلامتی تعریف می شود که حداقل یک ماه پس از عفونت کووید-19 ایجاد می شود اما دامنه شرایط آن گسترده تر است. در یک گزارش، محققان 203 علامت متمایز را شناسایی کردند که بر 10 علامت اندام مختلف در افراد مبتلا به کووید طولانی مدت تأثیر می گذارد.

اگرچه علت طولانی مدت کووید ناشناخته باقی مانده است، محققان چندین علت احتمالی را مطرح کرده اند. برخی فرض کرده اند که مخازن پاک نشده مداوم SARS-CoV-2 ممکن است دلیل آن باشد.

برخی دیگر فکر می کنند که عفونت اولیه ممکن است باعث ایجاد نوعی خودایمنی شود. مقاله‌ای که اخیراً در Nature Medicine منتشر شده است، شواهدی ارائه می کند که جنبه‌های شناختی کووید طولانی ممکن است با لخته‌های خون ویروس مرتبط باشد.

تغییرات در میکروبیوم روده نیز ممکن است یک علت باشد. میکروبیوم روده، مجموعه‌ای از میکروب‌هایی که در دستگاه گوارش ما قرار دارند، به وضوح به سلامت و رفاه عمومی ما کمک می کنند و اختلالات در جامعه میکروبی داخلی ما به چندین حالت بیماری مرتبط است. شاید بتوانیم کووید طولانی را به لیست اضافه کنیم.

برای بررسی این احتمال، محققان دانشگاه چینی هنگ کنگ قبلاً میکروبیوم روده افرادی را که در ابتدا مبتلا به کووید-19 بودند تحت نظر داشتند. شش ماه پس از عفونت، افرادی که مدت طولانی کووید نداشتند، میکروبیوم روده مانند افرادی که به SARS-CoV-2 آلوده نشده بودند را نشان دادند. در مقابل، افرادی که برای مدت طولانی به کووید مبتلا شدند، میکروبیوم تغییر یافته را نشان دادند. برخی از گونه‌های باکتریایی بیش از حد و برخی کمتر معرفی شدند. به عبارت دیگر، کووید طولانی مدت با تغییرات در میکروبیوم مرتبط است.

این مشاهدات باعث شد این محققین یک سوال پیگیری نسبتاً ساده بپرسند.

آیا علائم طولانی کووید با «اصلاح» میکروبیوم روده قابل درمان است؟

برای پاسخ به این سوال، آنها یک کارآزمایی دوسوکور کنترل شده با دارونما را انجام دادند. برای یک دوره شش ماهه، 232 فرد مبتلا به کووید طولانی مدت دو بار در روز یک مخلوط پروبیوتیک/پری بیوتیک داده شد.

این مخلوط حاوی چندین گونه باکتری است که عموماً ساکنان مفید روده هستند و کربوهیدرات‌هایی که به رشد آن گونه‌های باکتریایی کمک می کنند. به عنوان شاهد، به یک گروه 231 نفری مبتلا به کووید طولانی دارونما داده شد. تغییرات علائم از طریق پرسشنامه اندازه گیری شد.

افرادی که درمان پروبیوتیک/پری بیوتیک را دریافت کردند، در چندین دسته از جمله از دست دادن حافظه، خستگی و مشکل در تمرکز پیشرفت کردند. نویسندگان خاطرنشان می‌کنند که افراد گروه آزمایش در سایر زمینه‌ها نیز بهبودهایی نشان دادند، اما نه در سطوح آماری معنی‌دار. علاوه بر این، تجزیه و تحلیل متاژنومی نمونه‌های مدفوع از شرکت‌کنندگان نشان داد که افرادی که پروبیوتیک‌ها را دریافت می‌کنند، تنوع باکتریایی افزایش یافته و فراوانی گونه‌های باکتریایی منتخب را افزایش می‌دهند.

نتایج این مطالعه جالب است. اما هشدارهایی وجود دارد. همانطور که نویسندگان خاطرنشان می‌کنند، درمان با کاهش قابل توجه همه علائم ارتباط نداشت. علاوه بر این، شرکت‌کنندگان در هر دو گروه آزمایش و کنترل اغلب بهبودهایی را گزارش کردند. به عنوان مثال، 77 درصد از افرادی که پروبیوتیک دریافت کردند، گزارش کردند که علائم ناخوشی عمومی آنها طی یک دوره شش ماهه بهبود یافته است. در همان دوره، 59 درصد از افرادی که دارونما دریافت کردند نیز بهبودی را گزارش کردند. درمان، به عبارت دیگر، سطح بهبود را افزایش داد، اما به تنهایی مسئول آن نبود. در نهایت، نویسندگان خاطرنشان می‌کنند که تحقیقات بیشتری برای تعیین اینکه چگونه درمان پروبیوتیک علائم طولانی کووید، به ویژه علائم مرتبط با شناخت را کاهش می‌دهد، مورد نیاز است. مکانیسم مشخص نیست

در طول دو دهه گذشته، علاقه به میکروبیوم روده به طور چشمگیری افزایش یافته است و عدم تعادل در جامعه میکروبی ما با بیماری‌های متعددی همراه است. شواهد اولیه نشان می‌دهد که پروبیوتیک‌ها می‌توانند این عدم تعادل‌ها را معکوس کنند و به نوبه خود، وضعیت‌های بیماری را معکوس کنند. اما سوالاتی در مورد ارزش درمانی پروبیوتیک‌ها باقی می‌ماند.